

VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJOS
1–4 KLASIŲ MOKINIŲ
PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos 1–4 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) apibrėžia mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, mokinių pasiekimų vertinimo lygmenis, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą ir mokinių pasiekimų vertinimo etiką, vertinimo rezultatų panaudojimo tvarką, mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimą, įsivertinimą, kontrolinių darbų tvarką, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus.

2. Apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo principai, vertinimas ugdymo procese, specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių vertinimas, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas.

3. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125 „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Lietuvių kalbos ir literatūros pradinio ugdymo bendraja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-46 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal Bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Vertinimas** – mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairias būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi.

4.2. **Įvertinimas** – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

4.3. **Įsivertinimas** (refleksija) – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

4.4. Mokinio **individualios pažangos** (MIP) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant mokinio dabartinius pasiekimus su ankstesniaisiais, stebima ir vertinama daroma pažanga pagal mokinio individualios pažangos aprašo kriterijus.

4.5. **Formuojamasis vertinimas** - cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti. Įvertinimai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi.

4.6. **Apibendrinamasis vertinimas** - vertinimas, kuriuo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu ir atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui.

4.7. **Vertinimo kriterijai** – mokinių pasiekimus pagal Bendrąsias programas ir vertinimo aprašą atitinkantys užduočių atlikimo kriterijai.

4.8. **Atsiskaitomųjų darbų formos:**

4.8.1. **Kontrolinis darbas (testas)** – skyriaus pabaigoje rašomas mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

4.8.2. **Savarankiškas darbas** – savarankiškai atliekamos užduotys skirtos įvertinti, kaip mokinyš geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis.

4.8.3. **Kūrybinė užduotis** – užduotis, kuria siekiama atkleisti gebėjimą spręsti problemas nestandartiniu būdu.

4.8.4. **Praktiniai – tiriamieji darbai** – užduotys, reikalaujančios teorines žinias pritaikyti praktiškai.

4.9. **Kompetencijos** – asmens ugdymo(si) Bendrosiomis programomis rezultatai, rodantys nuosekliai įgyjamą dvasinę, kognityvinę ir fizinę brandą. Kiekviena kompetencija apibrėžiama atsižvelgiant į jos specifiką ir savitumą. Kompetencijos ugdomos visų Bendrųjų programų turiniu. Jų ugdymosi rezultatai nurodyti mokomųjų dalykų pasiekimų raidos aprašuose.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. **Padėti mokiniui mokytis** ir bręsti kaip asmenybei, kelti mokymosi tikslus ir stiprinti mokymosi motyvaciją taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus.

6. **Padėti mokytojui** išvelgti mokinio mokymosi galimybes, parinkti ugdymo turinį ir metodus, įvertinti visuminį ugdymo proceso rezultatą.

7. **Pripažinti ir sertifikuoti rezultatus.** Nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus mokymosi laikotarpiui (pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą).

8. **Suteikti tėvams informaciją** apie jų vaiko pasiekimus ir daromą pažangą, mokymosi problemas ir galimus jų įveikimo būdus.

9. **Sudaryti galimybę mokyklai įsivertinti** ankstesnių pasiekimų veiksmingumą ir savo darbo kokybę, numatyti raidos perspektyvą.

III. MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

10. Vertinimo procedūros ir metodikos grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų mokyklos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

11. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

11.1. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

11.2. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

11.3. reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

11.4. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

11.5. teikia informaciją ir paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

11.6. tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis pagal mokykloje nustatytus reikalavimus.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

12. Pradinių klasių mokinių pasiekimai fiksuojami formuojamuoju ir apibendrinamuoju vertinimu.

13. **Formuojamasis vertinimas** užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo - padėti mokytis – įgyvendinimą. Didžioji dalis (apie 90%) vertinimo informacijos mokiniams pateikiama žodžiu. Formuojamasis vertinimas apima:

13.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

13.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, leidžiančių kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;

13.3. tolesnį mokymąsi, stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotis į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

13.4. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą.

14. **Apibendrinamajam vertinimui** naudojami pasiekimų lygiai arba kiti simboliai. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui ir skirstomas į:

14.1. trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį;

14.2. ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokytojas apibendrina ilgesnio periodo rezultatus ir įvertina mokinio darbą per pusmetį arba mokslo metus.

15. Apibendrinamasis vertinimas turi:

15.1. atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;

15.2. remtis įrodymais. Vertinimai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;

15.3. remtis vertinimo kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais.

16. Prireikus taikomas kaupiamasis vertinimas, kuris turi remtis mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojui patogia forma, kuriais remdamasis prireikus jis galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

V. ATSISKAITOMŲJŲ DARBŲ VYKDYMAS IR FIKSAVIMAS

17. Fiksuojami apibendrinti vertinimo rezultatai mokslo metų (pusmečio) pabaigoje. Vertinimo informacija raštu pateikiama elektroniniame dienyne, mokinio pasiekimų vertinimo aplanke kaupiamuose darbuose, ataskaitose ir asmens bylose. Mokinių pasiekimų vertinimo fiksavimas elektroniniame dienyne:

Dalyko savaitinių pamokų skaičius	Minimalus įvertinimų skaičius per mėnesį
1	1
2 - 3	2
4 - 5	3
7 - 8	4

18. Apie mokinių ugdymosi pasiekimus, siekiant ilgalaikių ugdymo tikslų, informuojami mokiniai, jų tėvai, mokyklos administracija, kiti tos klasės mokytojai.

19. Mokinių apibendrinamųjų darbų pasiekimai (lietuvių kalba, matematika, pasaulio pažinimas) kaupiami individualios pažangos aplankuose ir fiksuojami MIP lentelėse. Mokinių pažanga aptariama trišalių pokalbių metu (kartą per metus), dvišalių pokalbių metu (du kartus per metus), pradinių klasių metodinėje grupėje ir progimnazijos mokytojų taryboje.

20. Mokinių darbų vertinimas.

20.1 **I - ose klasėse:**

20.1.1. tikrinamas naujai išmoktų raidžių rašymas (eilutėje pažymima keletas taisyklingiausiai parašytų raidžių), skaitmenų taisyklingas rašymas.

20.1.2. taisomas *netaisyklingas* raidžių jungimas.

20.1.3. patikrinamuosiuose rašto darbuose ištaisomos visos klaidos.

20.2. **II - ose klasėse:**

20.2.1. tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai).

20.2.2. temai skirtuose pratybų sąsiuvinio puslapiuose tikrinama bent *viena* mokytojo pasirinkta užduotis, leidžianti įvertinti mokinio darbą.

20.3. **III – IV- ose klasėse:**

20.3.1. tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai).

20.3.2. pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojo pasirinktos užduotys;

20.3.3. tikrinant kūrybinius darbus, vertinamas *teksto turinys, struktūra, kalbinė raiška ir raštingumas*.

20.3.4. namų darbai tikrinami klasės mokytojo pasirinktais būdais.

21. Skaitymo gebėjimų vertinimas. Skaitymo gebėjimai visada vertinami žodžiu mokiniui, o tėvams teikiamas grįžtamasis ryšys, nurodant konkrečius vaiko pasiekimus (*pvz.: skaitymo sklandumą, atsakymų į teksto klausimus teisingumą, įdomią nuomonę apie skaitytą kūrinį ir pan.*) ir spragas.

20. Atsižvelgiant į vertinimo tikslą, gali būti taikomi įvairūs apibendrinamojo vertinimo metodai: kontroliniai, testai, kūrybinės užduotys, praktiniai-tiriamieji darbai.

21. Mokiniam per dieną neskiriamas daugiau nei vienas kontrolinis darbas.

22. Kontroliniai darbai neskiriami pirmą dieną po atostogų ir paskutinę dieną prieš atostogas.

23. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami prieš kelias dienas.

24. Mokinys, nerašęs kontrolinio darbo, turi atsiskaityti per 2 savaites.

25. Lietuvių kalbos kontroliniai diktantai vertinami analizuojant mokinio padarytas klaidas ir pateikiant rekomendacijas tolesniam mokymuisi šalia mokinio darbo.

26. Lietuvių kalbos diktantų apimtis:

Klasė	Diktanto žodžių apimtis
1 klasė (poelementorinis laikotarpis)	20 žodžių
2 klasė	30-50 žodžių
3 klasė	50-70 žodžių
4 klasė	70-90 žodžių

27. Diktantų vertinimas:

Apibūdinimas	Klaidų skaičius
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka aukštesniojo lygio požymius, nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	0-2
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka pagrindinio lygio požymius, nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	3-5
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka patenkinamo lygio požymius, nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	6-10
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka slenkstinio lygio požymius, nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	11-15

Mokinio žinios ir gebėjimai neatitinka patenkinamo lygio požymių, nurodytų lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	15 ir daugiau
--	---------------

28. Lietuvių kalbos kūrybinių darbų (rašiniai, atpasakojimai ir kt.) vertinimas, atsižvelgiant į teksto turinį, struktūrą, kalbinę raišką ir raštingumą:

Rašinio vertinimo aspektai		Taškų skaičius
Teksto turinys	Atsižvelgimas į užduoties reikalavimus	3
	Temos atskleidimas	3
	Nuoseklumas ir vientisumas	3
Teksto struktūra	Pasakojimo pavadinimas	1
	Išskirtos teksto dalys: pradžia – įvykių raida - pabaiga	3
Kalbinė raiška	Kalbos aiškumas, sklandumas, vaizdingumas, sakinių įvairovė.	3
Raštingumas	Išmoktų rašybos ir skyrybos taisyklių taikymas	4
Iš viso:		20 taškų

29. Diagnostiniam vertinimui (lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo) mokytojas gali naudoti pratybų ir testų sąsiuvinuose pateiktas užduotis arba sudaryti testus pats, nurodydamas galimus surinkti taškus, priklausomai nuo užduoties sudėtingumo.

30. Kontroliniai ir savarankiški darbai vertinami taškais, nurodant mokinio surinktų taškų ir galimų surinkti taškų skaičių. Šalia rašomas trumpas mokytojo komentaras.

31. Atsiskaitomųjų darbų vertinimas:

Apibūdinimas	Teisingų atsakymų apimtis procentais
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka aukštesniojo lygio požymius, nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	100-86 %
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka pagrindinio lygio požymius, nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	85-56 %
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka patenkinamo lygio požymius, nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	55-36 %
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka slenkstinio lygio požymius, nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	35 % -31 %
Mokinio žinios ir gebėjimai neatitinka patenkinamo lygio požymių, nurodytų Pradinio ugdymo bendrojoje programoje.	30 % ir mažiau

32. Atsiskaitomųjų darbų įvertinimai fiksuojami elektroniniame dienyne.

33. Mokinių parašyti atsiskaitomieji darbai aptariami klasėje, aptariant esmines klaidas ir kaip jos turi būti taisomos, o grįžtamasis ryšys suteikiamas individualiai. Mokiniai, kurie parašė darbą be klaidų, mokytojai gali siūlyti atlikti kitas užduotis. Mokiniai nelyginami tarpusavyje.

34. Mokytojas visą pusmetį stebi, fiksuoja mokinio pažangą, pasiekimus ir pusmečio gale apibendrina pusmečio rezultatus bei įvertina – nurodo mokinio pasiekimų lygį. II pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Dorinio ugdymo bei teatro dalykuose rašoma – **pp** (*padarė pažangą*) arba **np** (*nepadarė pažangos*).

35. Nepatenkinamas (npt) pusmečio dalyko įvertinimas fiksuojamas tuo atveju, jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pradinio ugdymo Bendrosiose programose.

36. Jei mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos), pusmečio dalyko įvertinime fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl“).

37. Mokiniai, baigiant pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą.

38. Mokiniai sėkmingai baigusiems pradinio ugdymo programą įteikiamas Pradinio išsilavinimo pažymėjimas.

39. Keliamosios klasės mokinys, turintis nors vieną metinį nepatenkinamą įvertinimą, paliekamas kartoti kurso.

VI. TĖVŲ INFORMAVIMAS APIE MOKINIO DAROMĄ PAŽANGĄ

39. Tėvai (globėjai, rūpintojai) apie mokinio daromą pažangą ir pasiekimus yra informuojami:

39.1. įrašais sąsiuvinuose ir elektroniniame dienynė;

39.2. individualių, trišalių pokalbių ar susitikimų su tėvais metu, aptariant mokinio pasiekimus, daromą pažangą, socialinius gebėjimus ir įsivertinimą.

39.3. du kartus per mokslo metus organizuojamuose klasės mokinių tėvų susirinkimuose aptariami apibendrinti klasės pažangumo rezultatai.

VII. SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

40. Specialiųjų ugdymo si poreikių mokiniai mokomi pagal dalyko mokytojo individualiai parengtą ir jiems pritaikytą programą.

41. Specialiųjų ugdymo si poreikių mokinių mokymosi pasiekimai yra vertinami orientuojantis į konkrečiam mokiniui iškeltus ugdymo(si) tikslus, uždavinius, numatomas įgyti kompetencijas, nes jų ugdymo si turinys yra siaurinamas, atsižvelgiant būtent į šio mokinio individualius gebėjimus. Taip pat jų žinios, gebėjimai ir įgūdžiai vertinami pagal jiems sudarytos programos turinio įsisavinimo lygį.

42. Specialiųjų ugdymo(-si) poreikių turinčių mokinių, besimokančių pagal pritaikytas programas, mokymosi rezultatai vertinami pagal pritaikytoje programoje numatytus reikalavimus.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Remdamiesi vertinimo informacija, mokytojai priima sprendimus dėl ugdymo turinio, mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, ugdymo tikslų realumo.

44. Progimnazijos pradinė klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas, esant reikalui, gali būti koreguojamas ir tobulinamas bendru sutarimu pradinio ugdymo mokytojų metodinės grupės susirinkime.